

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXIV. ad annum CCCXLVI.

Parisiis, 1644

Altera adhuc responsio sanctorum patrum per eundem episcopum
Eustathium. Capvt XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15072

ANNO
CHRISTI
325.

γῆς. ἐπεὶ γὰρ ὡς ἀρχὴ ὁ θεὸς ἀπάσης
τῆς γῆς, καὶ τῆς ἐν αὐτῇ πάντων, οὕτως
καὶ ὁ ἀνθρώπων δόξαν ἀρχόντα
πάσης τῆς γῆς καὶ τῆς ἐν αὐτῇ κατέ-
σχεσε. τὸ τοῦτο εἶναι τὸ κατ' εἰκόνα θεοῦ καὶ
καθ' ὁμοίωσιν γινέσθαι ὁ ἀνθρώπων
φῆμι.

Ἐπ' αὐτοῦ κρισις τῶν ἀγίων πατέρων
διὰ τοῦ ἀγίου ἐπισκόπου
Εὐσταθίου.

ΚΕΦΑΛ. ιε΄.

ΚΑΙ εἶπεν ὁ θεός· ποιήσωμεν ἀν-
θρώπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ
καθ' ὁμοίωσιν. ἄλλα πῶς εἶπεν,
ζητήσωμεν φιλόσοφε, ἐν τῷ γὰρ εἶπειν
καὶ εἶπεν ὁ θεός, ποιήσωμεν ἀνθρώπον·
ἐπήγαγε λέγων· καὶ ἐποίησεν ὁ θεός
ὁ ἀνθρώπον· κατ' εἰκόνα θεοῦ ἐποίη-
σεν αὐτόν, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν
αὐτοῖς. ἢ οὐκ ἔστι ποιήσωμεν σημασία
τὸ εἶναι πῶς ὁ ἀνθρώπον σωματικὴν ση-
μαίνει, καὶ σωματικὴν εἰσά-
γει. ὡς γὰρ θεός ὁ πατήρ ἐστίν, ὁ εἰπὼν,
ποιήσωμεν ἀνθρώπον· οὕτως ὁ θεός
ἐστὶ καὶ πῶς ὁ ποιήσωμεν εἶρηκε,
μίας οὐσίας τῆς τῆς ἀμφοτέρων πῶς
σώπων θεότητος, τὸ εἶπόντος, ποιή-
σωμεν ἀνθρώπον κατ' εἰκόνα ἡμετέ-
ραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν, καὶ τὸ ποιή-
σαντος ὁ ἀνθρώπον. τὸ γὰρ ποιήσω-
μεν, τὸ παράδειγμα καὶ ἀπαράλλακτον
τὸ τῆς πατρὸς καὶ ἰσοθεότητος ἀρίστη
ἢ φωνή. ἢ γὰρ τῆς θεοῦ εἰκὼν ἀπλή καὶ
ἀσωδέτης ἐστὶ, πῦρ οὐσα τῆ φύσις.

terra. Nam vt Deus præest toti
terre, & omnibus quæ in ea sunt;
sic hominem totius terræ & co-
rum quæ in ea sunt, veluti alte-
rum præfidem constituit, hoc
dico esse, hominem ad imagi-
nem & similitudinem Dei fa-
ctum esse.

*Altera adhuc responsio sancto-
rum patrum per eundem
episcopum Eustathium.*

CAPVT XV.

DIXITQUE DEUS: *Faciamus
hominem ad imaginem & si-
militudinem nostram.* Sed cui di-
xit, inquiramus o philopophe. In
eo enim quod dicitur: *Dixitque
Deus, faciamus hominem,* subie-
cit dicens: *Et fecit Deus homi-
nem: ad imaginem Dei fecit illum,
masculum & feminam fecit eos.*
Verbi ergo, *Faciamus,* significa-
tio personam esse concreantem
indicat, & æqualem appellatione
inducit. Vt enim Pater Deus
est, qui dixit, *Faciamus hominem:*
ita & Deus is est cui dixit, *facia-
mus,* cum sit eadem essentia di-
uinitatis vtriusque personæ, &
eius quæ dixit, *Faciamus homi-
nem ad imaginem & similitudi-
nem nostram,* & eius quæ homi-
nem fecit. Illa enim vox, *Facia-
mus,* sanctam prorsus & nequa-
quam diuersam Patris & Filii
diuinitatem exprimit. Imago e-
nim Dei simplex est, & omnis
compositionis expers, cum sit
ignis natura.

*Concors responsio sanctorum
patrum.*

Lumen inaccessibile est, & natura incomprehensibilis est sancte trinitatis essentia. hic est sensus verbi, Faciamus.

*Contradictio philosophi pro
Ario.*

Απόκρισις σύμφωνος τῆς ἀγίας
πατρῶν.

Φαῖς ἀπερίσπτον καὶ ἀσεκτόν ἐστι φύσις, ἡ τῆς ἀγίας τετραδὸς οὐσία. αὐτὴ ἔστιν ἡ διανοία τῆς ποιήσωμεν.

Ἀντὶρρησις τῆς φιλοσόφου ὑπὲρ
Ἀρείου.

CAPVT XVI.

ΚΕΦΑΛ. 15.

INTERVM dicam Deum simplicem esse, sine figura & compositione. Quomodo igitur intelligendum est illud: *Ad imaginem & similitudinem nostram?* & quo pacto qui dixit: *Faciamus hominem*, & quæ sequuntur; non subsistat ante illum cui dicebat? Enuntiate nobis perspicuam de his demonstrationem, si potestis.

Sancti episcopi per Osium episcopum civitatis Cordubæ, interpretante illum altero, dixerunt.

Si, vt tu dicis, Pater ante Filium extitit, & posterior Filius post aliqua tempora creatus est a Deo, & postea Filius ab eodem Patre declaratus, vt impie blasphemantes asseritis, prius eum ab ipso fuisse creatum ad creatione naturarum quæ factæ sunt: dixisset utique iuxta impietatem vestram, increatus Deus ad creatum, secundum vos, Filium: Facias mihi hominem ad imaginem & similitudinē meam. Sed siquidem Pater semper est Deus, vt prius ostendimus, Filius etiam cum Patre semper existit, non temporibus posterior, non potestate minor, nō loco circumscriptus, sed semper itidem perpe-

ΠΑΛΙΝ ἔρομαι τὸ ἄδιδόν ἀπλοῦν
ἔστι, καὶ ἀζημιάνσον, καὶ ἀσωθέντων.
πῶς οὐκ ἄρα νοτιέον τὸ κατ' εἰκόνα
ἡμετέραν, καὶ καθ' ομοιώσιν, ἔτ' ἢ μὴ
περὶ τῆς εἰπόντα τῆς περὶ ὃν
ἔλεγε, ποιήσωμεν αὐθέντων καὶ τὰ
ἔξῃς; Φατέ ἡμῖν σαφῆ τιμὴ περὶ τούτων
διπτόδξιν, εἰ δύνασθε.

Οἱ ἀγιοὶ ἐπίσκοποι διὰ Οσίου ἐπισκόπου
πόλεως Κερδούβης, ἐρμηνεύοντες αὐτὸν ἑτέρου,
εἶπον.

Εἰ περὶ τῆς ἀφ' ἧς, ὡς σὺ φῃς, τὸ υἱὸς
ὁ πατήρ, καὶ μεταγενέστερος ὁ υἱὸς
μὲν χρόνοις πναεὶ κπαιεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ,
καὶ εἰς ἕνα αὐτῶν μὲν τῶντα ὑπὸ αὐτοῦ
τῆς πατρὸς ἀναγορεύσας, κατὰ φασὶ
ἀσεβῶς βλασφημιώσας, εἰς ποιήσιν
τῆς κτιστῶν φύσεων περὶ κεκρίσασιν αὐτὸν
ὑπὸ αὐτοῦ. εἶπεν αὐτῶν, καὶ τίμὴ ἡμετέραν
ἀσεβείαν, ὁ ἀκτιστὸς θεὸς περὶ τὸν
κτιστὸν υἱὸν κατ' ἡμῶν ποιήσιν μοι αὐθέντων
κατ' εἰκόνα ἐμὴν ἔομοίωσιν.
ἀλλ' ἐπεὶ περὶ αἰεὶ πατήρ ὁ θεός, ὡς
περὶ ἀπεδείξαμεν, καὶ αἰεὶ σὺ ὑπαρξῶν
καὶ τῶ πατρὸς ὁ υἱός, οὐ μεταγενέστερος
χρόνοις, ἐκ ἐλάστων δυνάμεων,
οὐ περιγραπτός τῶν, ἀλλ' αἰεὶ καὶ
ἰσῶτως αἰδίως σὺ ὑπαρξῶν τῶ